

20.81x22.72	1	15	עמוד	הערב	מגזין	גלובס -	03.04.2008	13652148-0
21210								

פנסיה לא אבודה

פסק דין חדשני מרחיב את תחולת "הלכת השנים האבודות": יורשיו של פנסיונר, שנהרג בתאונה, זכאים לפיצוי בגין ההכנסות שהוא אמור היה לקבל מכספי פנסיה וקצבאות זקנה, אלמלא קוצרה תוחלת חייו < נועם שרביט

שהיו קטינים או בתקופת עבודתם. שאלת הפיצוי בגין השנים האבודות לאחר תום תקופת ההשתכרות, למי שנפגע לאחר תום שנים אלה, לא הועלה תה בפסיקה זו. טול מקרה בו הוכח שאדם עבד כפועל על לאחר יציאתו לפנסיה, ואותו אדם נהרג בתאונת דרכים. האם עזובנו לא יהיה זכאי לפיצוי בגין השנים האבודות?

באותו מקרה, קיבלה המנוחה פנסיה, קצבת זקנה ורנטה מגרמניה. ארנברג דחה את טענות הביטוח, לפיה קצבאות אינן השתכרות ומותה של המנוחה לא פגע בכושר ההשתכרות שלה משום שלא עבדה כפועל, וקבע כי "אני רואה בהכנסות אחרות, שמשולמות כל עוד הנפגע חי בלבד, חלק מ'אובדן כושר השתכרות'". לכן, הוא קבע, "במקרה בו בעקבות מות המנוחה נפסק תשלום כלשהו, שהיה אמור להיות משולם עד תום תוחלת החיים, נגרם הפסד ומן הדין שיינתן לכך ביטוי בפיצוי".

כל שנותר לשופטת קמיר-וייס הוא לקבוע את שיעור הפיצוי. מאחר שלמנוחה לא היו בני משפחה התלויים בה, קבעה השופטת שיש לנקוט "בשיטת ניכוי הוצאות מוגברות, ואולם לאור גילה המתקדם של המנוחה וגובה הכנסותיה שאינו רב (עמד בזמנו על 6,613 שקל), נראה כי ההוצאות המוגברות צריכות להיות בשיעור גבוה יותר, כך שהפיצוי יינתן לפי שיעור של 15% בלבד מההכנסות". לפי נתוני הלמ"ס, תוחלת חייה של המנוחה היתה

השלומים בני פיצוי. וייסקמיר

הלכת השנים האבודות (הלכת אטינגר), שניתנה בבית המשפט העליון ב-2004, קבעה שיש לפצות נפגע בתאונה עבור אובדן יכולת ההשתכרות שלו בשנים בהן היה צפוי להשתכר מעמלו, אלמלא קוצרו חייו. אלא שהברות הביטוח פירשו את ההלכה כעוסקת רק בשנות העבודה של הניזוק המת ולא לשנות הפנסיה שלו.

פסק דין חדשני שניתן בימים אלה בבית משפט השלום בפתח תקווה, ומצטרף לארבע פסיקות קודמות, בהן שתיים של המחוזי, מבשר בהחלט מגמה ברורה בפסיקה הדוחה את עמדות חברות הביטוח. בפסקי הדין נקבע שכאשר הנפטר בתאונה הוא פנסיונר, זכאים יורשיו לפיצוי בגין ההכנסות שהוא צפוי היה לקבל מכספי הפנסיה שלו, קצבת השארים וקצבת הזקנה, אילולא קוצרה תוחלת חייו.

השופטת שלהבת וייסקמיר קבעה, שהתשלומים שמקבלים הפנסיונרים הם בני פיצוי וכל שנותר הוא לקבוע מהו שיעור הפיצוי הראוי ליורשי המנוח.

בשנת 2005 נפגעה ב' מ', פנסיונרית בת 68, בתאונת דרכים ולאחר אישפוז של 17 ימים היא נפטרה. הרכב שבו נהגה בעת התאונה בוטח בחברת AIG. למרות שהחברה לא הלקה על העובדה שמדובר בתאונה, על הקשר הסיבתי שבין פגיעת המנוח בה בתאונה ופטירתה ועל קיומו של הכיסוי הביטוחי, היא סירבה לשלם ליורשים את השנים האבודות של הפנסיה.

הפסד בשנים האבודות

באמצעות עו"ד אלונה ככיר ואורית עטרי תבע העיובדן את חברת הביטוח. הנושא העיקרי שהיה במחלוקת הוא האם ההכנסות שקיבלה המנוחה כפנסיונרית ונפסקו עם מותה, הן בנות פיצוי ביחס לעיובדן ונחשבות כהפסד "בשנים האבודות", שבין מועד פטירתה לבין מועד תוחלת חייה הצפויה, אם לא היה מתה בתאונה. במקרה זה ההכנסות כללו פנסיה, קצבת שארים וקצבת זקנה.

AIG טענה, באמצעות עו"ד מיכאל מגיריש ויריב מדר, שהלכת אטינגר תחומה לתקופת עבודתו של הניזוק שנפטר ולא מעבר לכך, וכי גם לאחר שנפסקה ההלכה, ההתייחסות בעליון ל"שנים האבודות" היא דווקא לשנות העבודה של הניזוק המת ולא לשנות הפנסיה.

השופטת קמיר-וייס דחה את טענת AIG, וציינה את פסיקות השופטים יצחק עמית ויוסי שפירא מהמחוזי בחיפה ובירושלים, וכן את פסיקות השופטים גר ארנברג ויחזקאל הראל מהשלום בירושלים ובת"א, שניתנו כולן בשנה החולפת. בכל ארבע פסקי הדין הגיעו בתי המשפט השונים למסקנה

הלכת השנים האבודות (הלכת אטינגר), שניתנה בבית המשפט העליון ב-2004, קבעה שיש לפצות נפגע בתאונה עבור אובדן יכולת ההשתכרות שלו בשנים בהן היה צפוי להשתכר מעמלו, אלמלא קוצרו חייו. אלא שחברות הביטוח פירשו את ההלכה כעוסקת רק בשנות העבודה של הניזוק המת ולא לשנות הפנסיה שלו

עד גיל 86.40 שנים, כך שתקופת ההפסד היא בת 19.30 שנים. לכן, הפיצוי בגין השנים האבודות בהתחשב בהכנסה משוערכת של 6,871 שקל, לפי 15% עד תום תוחלת חייה, הוא אלף שקל. לכך התווסף פיצוי בגין נזק לא ממוני בשיעור של 25% מהפיצוי המקסימלי בגין ועבור מותה וכן פיצוי בגין כאב וסבל עבור ימי האישפוז והוצאות קבורה, ובסך הכל כ-237 אלף שקל. (ת.א. 5917/06).

זהה, לפיה יש לפצות על הפסד גם "בשנים האבודות" שלאחר גיל פרישה.

קמיר-וייס הביאה מדברי השופט ארנברג, בהן מצאה תשובה לעמדת AIG. "אמנם בפסה"ד בעניין אטינגר ופסקי דין נוספים ניתן פיצוי בגין השנים האבודות רק לתקופות בה היה הנפגע (המנוח) צפוי להשתכר מעמלו אלמלא קוצר פתיל חייו, ואולם נראה כי הרבר נעשה כך משום שדובר בנפגעים